

Module 4 Cognitieve ontwikkeling van kinderen

Volgens Jean Piaget

Project Nr. 2021-1-IS01-KA220-YOU-000028985

DATE

ONDERWERP

Dit materiaal behandelt de
fysieke, cognitieve, emotionele en
sociale kenmerken van kinderen
van 0-7 jaar

DOELSTELLINGEN

Kinderen doorlopen ook in het samenspel verschillende spelniveaus.
Niveaus ingedeeld aan de hand van Milderd Parten

Leeftijd :	Naam:	Voorbeeld:
0 jaar	Niet betrokken bezig zijn	
3 maand	Solitair onafhankelijk spel	Spelen met verschillende materialen, bemoeien zich niet met elkaar.
1,5 - 2 jaar	Toekijkgedrag	Toeschouwer rol, wel gericht naar bepaalde kinderen. Het "Wat doe je nu?"
2 - 3 jaar	Parallelspeel	Naast elkaar spelen met hetzelfde materiaal.
3 - 4 jaar	Associatief spel	De een reageert associatief op woorden of herhalingen van de ander, ze brengen elkaar toevallig op ideeën.
4 - 5 jaar	Coöperatief complementair spel	Georganiseerd spel, echt overleggen, elkaar aanvullen.
6 - 9 jaar	Gezelschapsspel	Tijdens het spelen van een gezelschapsspel kunnen overleggen, elkaar kunnen aanvullen en gezamenlijk kunnen omgaan met win- en verliessituaties.

- Inzicht in verschillende ontwikkelingsstadia van kinderen
- Begrijpen en bewust zijn van ontwikkelingsmijlpalen die uw kind bereikt.
- Beter begrip van uw kind.

sensomotorisch fase

“Het eerste jaar van je kind in deze echte wereld”

De sensomotorische fase kan worden onderverdeeld in 6 fasen:

- Reflex (0-1 maand)
- Primaire circulaire reacties (1-4 maanden)
- Secundaire Circulaire Reacties (4-8 maanden)
- Coördinatie van reacties (8-12 maanden)
- Tertiaire circulaire reacties (12-18 maanden)
- Vroeg representatief denken (18-24 maanden)

REFLEX (0-1 maand)

Het kind gaat via zijn reflexen verbinding maken met zijn omgeving, deze reflexen zijn er voornamelijk:

- Kijken
- Zuigen

De drie belangrijkste doelstellingen die Jean Piaget noemde, zijn het sluiten van de hand, het volgen bewegende objecten en het zuigen van objecten

.

PRIMAIRE CIRCULAIRE REACTIES (1-4 maanden)

“Het kind ontdekt de wereld en zichzelf”

Tijdens deze fase begint het kind handelingen te ontdekken die het prettig vindt en deze te herhalen. De verandering ten opzichte van de reflexfase is dat het kind die dingen opzettelijk doet.

Kenmerken van deze fase zijn:

- Met hun vingers wiebelen
- Met hun benen schoppen
- Duim zuigen

SECUNDAIRE CIRCULAIRE REACTIES (4-8 maanden)

Het kind moet gaan communiceren met zijn omgeving

In deze fase begint het kind interactief te zijn met objecten in zijn omgeving. Eerst zijn deze interacties niet opzettelijk, maar worden later opzettelijke en herhaalde activiteiten.

Het kind wordt tijdens deze fase steeds actiever en betrokkener en vindt het leuk om dingen in zijn omgeving te laten gebeuren.

COÖRDINEREN VAN SECUNDAIRE CIRCULAIRE REACTIES (8-12 maanden)

In deze fase begint uw kind acties te plannen en te coördineren, bijvoorbeeld het vinden van het object waarnaar het zoekt of kruipen om speelgoed uit de andere kamer te halen.

Tijdens deze fase kan uw kind ook:

- Genieten van eenvoudige spellen
- Woorden begrijpen, erop reageren of ze herhalen
- Omdraaien en kijken als ze iets horen

TERTIAIRE CIRCULAIRE REACTIES (12-18 maanden)

In deze fase is het kind begonnen met het verkennen van de wereld om zich heen. Tijdens deze fase vindt de peuter het leuk om dingen uit elkaar te halen en zijn omgeving te testen.

Het kind kan mogelijk reageren, eenvoudige aanwijzingen volgen en zinnen gebruiken, evenals het leuk vinden om naar bepaalde verhalen of muziek te luisteren.

SENSORIMOTOR FASE VAN COGNITIEVE ONTWIKKELING

1. Primaire circulaire reacties (1-4 maanden) beginnen plezierige acties te herhalen.
2. Secundaire circulaire reacties (4-12 maanden) herhalen van opzettelijke acties om een reactie uit te lokken, zoals het geratel.
3. Tertiaire circulaire reacties (12-18 maanden) vallen en opstaan reacties

VROEGE REPRESENTATIONELE GEDACHTE (18-24 maanden)

In dit stadium begint het kind symbolen te herkennen en ze te verbinden, bijvoorbeeld een speelgoed telefoon verbinden met een telefoon.

Het kind is ook in staat om na te denken over de wereld om zich heen. Ze begrijpen nu dat dingen bestaan, ook al kunnen ze het niet zien.

In dit stadium zou de woordenschat aanzienlijk moeten toenemen.

De meeste kinderen zullen deze vaardigheden ontwikkelen vóór de leeftijd van 1 jaar:

- Kijken en identificeren waar een geluid vandaan komt
- Kijken waar ze naar wijzen
- "do-da" en "mo-ma" zeggen tegen mama en papa
- Meestal reageren op hun naam
- Babbelen met intonatie
- Minstens één woord zeggen
- Uitzwaaien
- Om de beurt "praten" met jou
- Wijzen naar een item dat ze willen maar buiten bereik is en een geluid maken terwijl ze wijzen.

De meeste kinderen zullen deze vaardigheden ontwikkelen vóór de leeftijd van 2 jaar:

- Wijzen naar lichaamsdelen en gewone voorwerpen
- Ongeveer 50 tot 100 woorden kunnen zeggen
- Begrepen worden door anderen
- Enkele plaatjes in boeken aanwijzen
- Doen alsof leuk vinden (koken, schoonmaken etc.)
- Dingen meenemen om te laten zien
- Een opdracht opvolgen zonder een gebaar
- Verschillende zinnen en zinsdelen van 2 woorden zeggen
- Wijzen naar objecten om ze een naam te geven

SPEEL MET JE KIND

Objectief prestatie spel

Het spelen van spellen zoals verstoppertje en kiekeboe kan jouw kind helpen zijn begrip van object prestaties door middel van games te ontwikkelen, evenals het leren van oorzaak en gevolg.

Bij baby's kan je jouw handen of een doek nemen en over je gezicht leggen. Als het kind oud genoeg is, laat het dan de doek wegnemen en laat je gezicht zien.

Met peuters kun je bijvoorbeeld verstoppertje spelen door je te verstoppen achter een deur, een stoel of ergens waar ze je gemakkelijk kunnen vinden. Roep ze toe en klap wanneer ze je vinden en moedig ze aan om zich te verstoppen.

PLEZIER EN SPEL

Tactiel spelen

Door jouw kind te laten spelen met stoffen die het kan manipuleren, leert het nieuwe sensaties kennen en ontwikkelt het zijn motorische vaardigheden en creativiteit.

Moedig je kind aan om te spelen met klei, vingerverf, water of schuimballen.

Speel samen met een grote lege kom, kleine beker met water en beweeg het rond.

PREOPERATIONELE FASE LEEFTIJD

2-7 JAAR

"als je baby een kind wordt"

Tijdens deze levensfase gaan kinderen meer symbolisch spelen en leren ze voorwerpen te manipuleren, bijvoorbeeld door een bezemsteel als paard te gebruiken. Taal speelt in deze fase een grote rol en kinderen ontwikkelen hun taalvaardigheid.

Kinderen in dit stadium zijn echter niet in staat om concrete logica te gebruiken en kunnen het standpunt van andere mensen niet begrijpen, dat wil zeggen dat ze niet begrijpen dat andere individuen de wereld anders kunnen zien dan zij.

CENTRATIE EN BEHOUD

Je kind kan de neiging hebben om zich slechts op één aspect van een situatie tegelijkertijd te concentreren. Wanneer jouw kind de vaardigheid ontwikkelt om zich op meer dan één aspect van een situatie te concentreren, heeft het het vermogen om te decentreren.

Een voorbeeld hiervan is wanneer een kind twee glazen heeft, de ene is hoger maar de andere breder, kan het kind zich alleen op de hoogte concentreren bij het evalueren welke groter is, omdat het zich maar op één factor tegelijk kan concentreren.

EGOCENTRISME

Tot 4 jaar kan je kind maar aan één ding denken, aan zichzelf.

- Dit betekent dat het kind ervan uitgaat dat jij op dezelfde manier hoort, ziet en voelt als zij. Het kind begint echter het vermogen te ontwikkelen om het standpunt van andere mensen te begrijpen rond de leeftijd van 4.

SYMBOLISCHE VERTEGENWOORDIGIN G

Tijdens deze fase begint je kind symbolisch materiaal te gebruiken om iets anders voor te stellen, bijvoorbeeld kinderen die klei of lego gebruiken om vliegtuigen, huizen enzovoort in hun spel voor te stellen.

SYMBOLISCHE VERTEGENWOORDIGIN G

Onderzoek heeft aangetoond dat de aanleg van de constructie van het kind een indicator kan zijn van hun symbolische systeem. Een jonger kind dat bijvoorbeeld wordt gevraagd om een huis van lego te bouwen, zal een eenvoudig ontwerp maken, terwijl een ouder kind een ingewikkelder ontwerp zal maken.

De symbolische voorstelling van de kinderen kan dan een goede indicator zijn voor de ontwikkeling van het kind.

ANIMISME

Gedurende deze tijd zal jouw kind enkele stadia van animisme doormaken. Animisme is het toekennen van levensechte eigenschappen aan objecten.

Dit is bijvoorbeeld geloven dat de teddybeer leeft, of dat de stoel die viel en je raakte gemeen is, enzovoort. Dit is meestal op de leeftijd van 2 jaar, kinderen ouder dan 3 jaar kennen zelden levensechte eigenschappen toe aan objecten.

VIER FASES VAN ANIMISME

1. Het kind beschouwt alles wat op enigerlei wijze actief is als levend.
2. Het kind schrijft bewustzijn en leven toe aan alles wat beweegt.
3. Het kind beschouwt alles wat uit zichzelf beweegt als levend, anders niet.
4. Het kind beschouwt alleen mensen, dieren en planten als levend.

SPELEN

Aan het begin van de preoperationele fase speelt je kind alleen naast andere kinderen en speelt het niet met hen. Spel zal echter veel veranderingen ondergaan, en tijdens deze fase zal het kind zijn stem vinden als een hulpmiddel om te socialiseren en te beginnen met spelen met andere kinderen en volwassenen.

Later in deze fase houden de kinderen er vaak van om te doen alsof ze iemand spelen, zoals moeder, vader, dokter, enzovoort.

CONSTRUCTIEF SPEL

Constructief spel is wanneer kinderen objecten manipuleren om iets te creëren. Het stelt kinderen in staat hun wereld te begrijpen en het is belangrijk als kinderen zich ontwikkelen; hun verbeeldingskracht, probleemoplossend vermogen, fijne motoriek en hun gevoel van eigenwaarde.

SPEELGOED VOOR DEZE FASE

- Poppen
- Actiefiguren
- Verkleedkleding
- Kleine wereld speelgoed - items om hun eigen wereld te bouwen
- Bouwstenen en bouwsets
- Kleurpotloden, stiften, pennen, potloden en papier om op te tekenen
- Prentenboeken en sommige bordboeken voor peuters

WELKE SPELLEN KAN JE MET JE KIND SPELEN

- Rollenspel is een goed spel om je kind te helpen egocentrisme te overwinnen door zich in iemand anders te verplaatsen.
- Door je kind te laten spelen met materialen die van vorm kunnen veranderen kan je kind conversie leren begrijpen waarbij het materiaal in dezelfde hoeveelheid vele vormen kan hebben.
- Ontwikkel de symbolische voorstelling van je kind door ze klei in vormen of letters te laten maken.

TAAL EN COGNITIEVE MIJPALEN LEEFTIJD 2-3 JAAR

- Merkt andere kinderen op en speelt met hen mee
- Gebruikt symbolisch spel, zoals een blok als auto gebruiken
- Herkent en identificeert veel voorkomende voorwerpen en afbeeldingen
- Voert een gesprek met ten minste twee over en weer uitwisselingen
- Bouwt torens met vijf tot zeven objecten
- Verbinding maken tussen geloven en doen alsof
- Praat duidelijk genoeg zodat anderen het meeste kunnen begrijpen
- Volg twee- of driedelige opdrachten
- Herkent overeenkomsten en verschillen

TAALEN EN COGNITIEVE MIJLPALLEN

LEEFTIJD 4-5 JAAR

- Tellen tot 10 of meer
- Benoemen minimaal vier kleuren en drie vormen correct
- Herkennen enkele letters en schrijven eventueel hun naam
- Begrijpen het concept van tijd en de volgorde van dagelijkse activiteiten beter
- Vinden doen alsof leuk (koken, schoonmaken etc.)
- Nemen dingen mee om te laten zien
- Gebruiken toekomstige tijd
- Volgen opdrachten bestaande uit twee tot drie delen
- Begrijpen alledaagse dingen, zoals eten en geld

TAAAL- EN COGNITIEVE MIJLPALEN

LEEFTIJD 6-7 JAAR

- Gebruik woordenschat van enkele duizenden woorden
- Toont een langere aandachtstijd
- Logisch denken en is bedachtzaam en reflectief
- Is in staat redeneringen te begrijpen en de juiste beslissing te nemen
- Kan de tijd aangeven; kent de dagen, maanden en seizoenen
- Kan punten van overeenkomst tussen twee objecten beschrijven
- Begrijpt dat letters klanken vertegenwoordigen die woorden vormen
- In staat om complexere problemen op te lossen
- Heeft zelfbewustzijn ontwikkeld